

פיקוח ובקרה בתחנת המעבר - דוח מעקב

כללי

1. בבעלות העירייה תחנת מעבר הממוקמת במערב העיר, המיועדת לקליטה, מיון והפרדה, העמסה, דחיסה, העברה, שינוע לצרכני פסולת שהופרדה למחזור ולהטמנה של הפסולת באתר לסילוק פסולת "דודאים" (להלן - אס"פ).
2. לתחנת המעבר מוכנסת פסולת מהעיר בלבד, באמצעות משאיות אשפה המופעלות בידי עובדי מינהל איכות הסביבה, קבלן אשפה, קבלני גזם, קבלני טיאוט וכלי רכב נושאי מכולות ודחסנים פרטיים.
3. תקנות רישוי עסקים (תחנת מעבר לפסולת), התשנ"ח-1998 מסדירות את אופן תפעול תחנת המעבר.
4. הפיקוח והבקרה על פינוי פסולת בתוך העיר ואל מחוץ לשטח העיר (טמינה באס"פ) נתונים לאחריות מינהל איכות הסביבה (להלן - מינהל).
5. נכון למועד הביקורת, מנהל תחנת המעבר וצוות של שישה מפקחים עובדי עירייה היו אחראיים על בקרת תקינות התפעול של התחנה באמצעות חברה שמפעילה את התחנה החל מ-9.1.13 (להלן - מפעיל התחנה).
6. מנהל פרויקטים עובד המינהל (להלן - מנהל פרויקטים) אחראי על תפעול המערכת הממוחשבת הפועלת בתחנת המעבר.

עבודת הביקורת

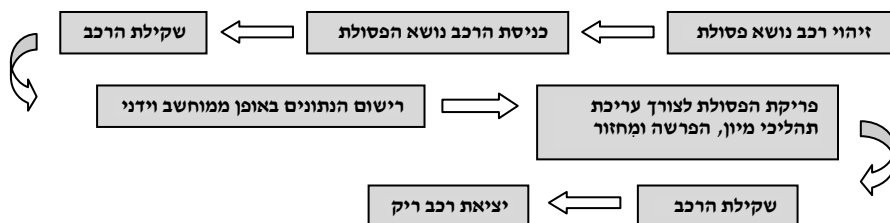
1. דוח מבקרת העירייה מספר 33 (משנת 2012) כולל ביקורת בנושא "פיקוח ובקרה בתחנת המעבר" (להלן - דוח ביקורת 2012) אשר בחן את הפיקוח והבקרה של העירייה על מפעיל התחנה ועל כניסת כלי רכב של קבלנים לתחנה בשנים 2009-2012. הביקורת התמקדה בבקורות בשקילת כלי רכב בכניסה לתחנת המעבר, בשקילת כלי רכב ביציאה מהתחנה ובשינוע הפסולת לאס"פ.
2. מטרת הביקורת הנוכחית (להלן - בדיקת מעקב) הייתה לבדוק האם הממצאים שעלו בדוח ביקורת 2012 תוקנו וההמלצות יושמו.
3. נושא הביקורת נדרש בידי ראש העירייה.
4. ביקורת המעקב כללה, בין היתר, את הפעולות הבאות:
 - א. פגישות צוות הביקורת עם ראש המינהל, מנהל אגף תברואה, מנהל תחנת המעבר, מנהל פרויקטים וחשבת המינהל.
 - ב. ניתוח קובצי נתונים לתקופת ינואר-יוני 2013 שהופקו מהמערכת הממוחשבת (בסיס הנתונים מותקן בתחנת המעבר):
 - קובץ ממוחשב (גיליון אלקטרוני) הכולל נתוני שקילת 0 של כלי רכב - בקרה שכל

- כלי הרכב נשקלו לפני תחילת איסוף הפסולת (להלן - **קובץ שקילת 0**).
- קובץ ממוחשב (גיליון אלקטרוני) הכולל נתוני משקל של כלי רכב בכניסה לתחנה (משקל ברוטו - כלי רכב ופסולת) וביציאה מהתחנה (משקל נטו - כלי הרכב בלבד). ההפרש בין המשקלים מהווה את משקל הפסולת שנאספה (להלן - **קובץ כניסות**).
- ג. עיון במסמכים רלוונטיים נוספים.
 5. התקופה שנבדקה הייתה ינואר (החל מ-9.1.13) - יוני 2013.
 6. הליך איסוף ממצאי הביקורת נערך בחודשים יולי-אוקטובר 2013.
 7. טיטות הממצאים הועברו להתייחסות המבוקרים.

ממצאים

1. רקע

- 1.1 דוח ביקורת 2012 התייחס להסכם שנחתם בין העירייה לבין מפעיל התחנה דאז, להפעלת תחנת המעבר (להלן - **הסכם 1**).
- תקופת ההסכם עם מפעיל התחנה הנוכחי היא 9.1.13-7.1.14 (להלן - **הסכם 2**)¹.
- 1.2 אחריות מפעיל התחנה מתייחסת, בין היתר, לפעולות הבאות (סעיפים 3.1 ו-5.3 להסכם 2):
 - בקרת כניסה ושקילת כלי רכב;
 - קליטת פסולת;
 - הפרדת פסולת למטרות מחזור ומיון פסולת יבשה, ריסוק הגזם;
 - שקילת כלי רכב ובקרת יציאה;
 - שינוע והובלת פסולת לאתר הטמנה ו/או למחזור.
- 1.3 תהליך קליטת הפסולת בתחנת המעבר:

- 1.4 בכניסה לתחנת המעבר מותקן מערך לזיהוי ובקרת כניסה של כלי רכב, הכולל שני מחסומים, מאזני גשר, מערכות מחשוב ומבנה לעובד מטעם מפעיל התחנה ולמפקח מטעם העירייה.
- 1.5 התמורה למפעיל נובעת ממשקל הפסולת שנקלטת בתחנה (נאספת ברחבי העיר), תוך בדיקת התאמה למשקל הפסולת המשונעת על ידי מפעיל התחנה לאסי"פ.

¹ התקופה נקבעה בצו בית משפט.

- 1.6 מערכות המידע הממוחשבות המופעלות לצורך בקרה על כלי הרכב של הקבלנים :
- מערכת לזיהוי כלי רכב בכניסה לתחנת המעבר : לתחנת המעבר מורשים להיכנס רכבים קבועים (עירייה וקבלנים) שמספריהם הוזנו למערכת הממוחשבת, ומזוהים בכניסה/יציאה באמצעות עינית המותקנת בכניסה לתחנת המעבר ללא צורך בהקלדת מספר רישוי.
 - מערכת לשקילת פסולת.
- 1.7 בתקופה שנבדקה שילמה העירייה למפעיל התחנה 7,376,573 ש"ח.
- 1.8 לפי נתוני תחנת המעבר, כמות הפסולת שנכנסה לתחנה בתקופה זו הייתה 72,506 טון.

2. נוהל עבודה

- ממצאים מדוח ביקורת 2012 :
למעט נוהל עבודה בנוגע לאחירתו של מפקח בתחנת המעבר, היבטים שונים בתפעול תחנת המעבר אינם מעוגנים בנוהלי עבודה כתובים : מחזור, תיאור הליך השקילה, בדיקת יומני עבודה של מפעיל התחנה, כלי רכב חלופיים והאישורים הנדרשים לגביהם.
 - ההמלצה מדוח ביקורת 2012 :
"מומלץ לכתוב נוהלי עבודה בנוגע לתפעול תחנת המעבר, לרבות שלבי הבקרה השונים הנדרשים בכל שלב."
 - ממצאי בדיקת מעקב :
טרם נכתב נוהל עבודה שיעגן את ההיבטים השונים בתפעול תחנת המעבר.
- תגובת סגן ראש המינהל :
"הוכנו הנחיות עבודה עדכניות... בנוסף נעשית עבודה עם ממונת הנהלים בעירייה... לשם הכנת נוהל עירוני לתחנת המעבר.
"לדעת המנהל, ההמלצה בוצעה - נכתבו הנחיות עבודה איתן עובדים אנשי המינהל. הנחיות עבודה כתובות אלו הן רישום דפוסי עבודה מסודרים וברורים שעל-פיהם מתבצעת העבודה בתחנה. הכנת נהלים הנה פרוצדורה המעגנת את ההנחיות באופן רשמי, והדבר נמצא בתהליך ההכנה."

3. מחזור בתחנת המעבר

- 3.1 רקע
חוק איסוף ופינוי פסולת למחזור, תשנ"ג-1993 ותקנות איסוף ופינוי פסולת למחזור (חובת פינוי פסולת למחזור), התשנ"ח-1998, קובעים את חובת הרשות בהסדרים לאיסוף ופינוי פסולת למחזור. החל משנת 2008 נדרש מחזור של 25% לפחות מהפסולת שפונתה לתחנת מעבר.
- תגובת ראש המינהל :
"לא רק בתחנה מתבצע מחזור - בעיר קיים מערך מחזור פרוס עירוני של כלים ומתקנים הכוללים איסוף נייר משומש, קרטון, פלסטיק, בקבוקי פלסטיק בנפח

1.5-2 ליטר, פסולת אלקטרונית, בגדים משומשים ומיכלים ברי פיקדון. כל אלה תורמים כ-10% מהמחזור."

3.2 אי-עמידה ביעדי מחזור

■ ממצאים מדוח ביקורת 2012:

בהתאם לסעיף 6 להסכם 1, מפעיל התחנה התחייב לעמוד ביעד מחזור מינימאלי של 22% מכלל הפסולת הנקלטת בתחנת המעבר, בחישוב החודשי. נמצא כי מפעיל התחנה דאז לא עמד בהתחייבות ואחוזי המחזור עמדו על פחות מ-3%.

■ ההמלצה מדוח ביקורת 2012:

"יש לחייב את הקבלן לבצע מחזור לפחות בשיעור שנקבע בחוזה."

■ ממצאי בדיקת מעקב:

הסכם 2 קובע כי מפעיל התחנה יעמוד ביעד מחזור מינימאלי של 18% מסך הפסולת הנקלטת בתחנת המעבר, אך בהתאם לנספח השינויים מ-17.7.13 (להלן - **נספח השינויים**), החל רטרואקטיבית על התקופה 8.1.14-9.1.13 - יעד המחזור יהא 10% בלבד².

לפי חשבונות ינואר-יוני 2013, מפעיל התחנה עמד ביעד מחזור מינימאלי של 10%, למעט חודש ינואר בו המחזור עמד על 4.57%. לגבי חודש זה ניתן אישור בנספח השינויים לאי-הטלת קנס על מפעיל התחנה.

3.3 אי-הטלת קנסות בגין אי-מחזור

■ ממצאים מדוח ביקורת 2012:

בנספח ג'3 להסכם 1 נקבעה טבלת פיזויים מוסכמים על אי-עמידה ביעדים, לרבות פיזוי בגין אי-מחזור בשיעור מינימאלי - נקבע כי יקוזז מהחשבון החודשי קנס שייקבע על-פי מכפלת שווי היטל הטמנה לטון במספר הטונות שלא מוחזרו כנדרש.

בדיקת הביקורת העלתה כי חרף אי-העמידה ביעדי המחזור, מתחילת מועד ההסכם לא הוטלו על מפעיל התחנה קנסות בשל קיום הליך בורות ובהוראת היועץ המשפטי החיצוני לעירייה.

■ ההמלצה מדוח ביקורת 2012:

"יש לחייב את הקבלן לבצע מחזור לפחות בשיעור שנקבע בחוזה."

■ ממצאי בדיקת מעקב:

סעיף 8.4 להסכם 2 קובע את הצורך בהטלת קנס בשל אי-עמידה ביעדי מחזור: "בגין אי עמידה ביעדי המחזור ו/או הפרדה... יישא הקבלן באופן בלעדי בכל עלויות היטל ההטמנה שיוטלו על העירייה ובכל סנקציה אחרת שתוטל עליה כתוצאה מאי עמידה ביעדים האמורים..."
כאמור, עמד מפעיל התחנה ביעד המחזור שנקבע לו (לפי נספח השינויים), ולכן לא הוטלו קנסות בגין התקופה שנבדקה.

² לפי פרוטוקול בית המשפט, מפעיל התחנה מסר שלאור קיצור תקופת פעילותו אין לצפות כי יעמוד ביעד המחזור שנקבע בהסכם וכי יבוא בדברים עם העירייה בנושא.

3.4 מיון בתחנת המעבר

- ממצאים מדוח ביקורת 2012:
המיון הנדרש בתחנת המעבר כלל מיון של סוגי פסולת שונים - קרטון ונייר, מתכות, גזם - ממוין ונגרס, פלסטיק ובקבוקים, מתוך הפסולת הביתית. נמצא כי מפעיל התחנה לא מייין פסולת ביתית.
- ההמלצה מדוח ביקורת 2012:
"יש לפעול לכך שמפעיל התחנה יעמוד בתנאי ההסכם וימייין את האשפה הביתית בתחנת המעבר, לרבות הפרדת הגזם וחומרים ברי מחזור אחרים."
ממצאי בדיקת מעקב:
- מנהל תחנת המעבר מסר לביקורת כי המיון הוא בעיקר של גזם ופסולת יבשה, אך ישנה אף הפרדה של פסולת ביתית. ב-20.10.13 ערכה הביקורת סיור בתחנת המעבר ואיתרה כי מבוצעת הפרדה של הפסולת הביתית והתעשייתית. לגבי פסולת יבשה (תעשייתית), סעיף 7.1.3 להסכם 2 קובע כי הקבלן יבצע הפרדה של פסולת יבשה מפסולת מעורבת, לצורך הטמנת הפסולת היבשה בתעריף היטל הטמנה מופחת לעומת פסולת מעורבת. בהתאם לנספח השינויים, הסעיף הנ"ל שונה כך שמפעיל התחנה נדרש לבצע הפרדה של לפחות 100 טון פסולת יבשה מפסולת מעורבת, ביום. לפי סעיף 10 להסכם 2, בעד כל טון שיפחת מיעד ההפרדה החודשי, ישלם הקבלן פיצוי מוסכם לעירייה בסך של 48 ש"ח. בבדיקת נתוני החשבונות עולה כי הקבלן עמד ביעד של הפרדה של לפחות 100 טון פסולת יבשה בתקופה שנבדקה. לדוגמה, בחודש מארס היעד היה 3,100 טון לפי 31 ימים ובוצעה הפרדה של 3,924 טון. החודש היחיד בו לא עמד מפעיל התחנה ביעד הוא פברואר 2013, בו נדרשה הפרדה של פסולת יבשה במשקל 2,800 טון ובוצעה בפועל הפרדה של 2,409 טון בלבד. בגין ההפרש של הטון שלא הופרד - 390 טון - קוזזו תשלום בסך של 18,720 ש"ח, באופן תקין.

4. הליך השקילה ורישום

4.1 רקע

שקילות -

הליך כניסת משאיות פינוי פסולת לתחנת המעבר כולל את השלבים הבאים:

רכבים המפנים פסולת שנאספת בעיר

כל כלי רכב נשקל לפחות שלוש פעמים ביום בתחנת המעבר:

- בתחילת יום העבודה (לפני תחילת האיסוף) - שקילת 0

- לאחר איסוף הפסולת - שקילת כלי רכב כולל פסולת (ברוטו)

בכל
כניסה
לתחנת
המעבר

- לאחר ריקון הפסולת בתחנת המעבר - שקילת כלי רכב ריק (טרה)

משקל הפסולת (נטו) = הפחתת הטרה מהברוטו

מהלך יום עבודה -

- כניסת משאית עם פסולת לתחנה - המערכת הממוחשבת מזהה באמצעות העינית משאית שנכנסת לתחנת המעבר והשער נפתח בידי עובד מפעיל התחנה שנמצא בעמדת השקילה (להלן - **עובד המפעיל**) אשר מוודא התאמה בין מספר הרישוי של המשאית לבין המספר הרשום במערכת הממוחשבת.
- שקילת המשאית עם הפסולת בכניסה - נתוני השקילה נקלטים באופן ממוחשב במערכת. נוסף על כך, עובד המפעיל רושם ביומן עבודה ידני את נתוני כלל הרכבים שנכנסו באותו יום לתחנת המעבר.

רכבי מפעיל התחנה המפנים פסולת מתחנת המעבר לאס"פ

כל כלי רכב של מפעיל התחנה נשקל לפחות פעמיים ביום בתחנת המעבר:

- בכניסה לתחנת המעבר לפני איסוף הפסולת - שקילת כלי רכב ריק (טרה) } בכל כניסה לתחנת המעבר
- ביציאה מתחנת המעבר בשינוע הפסולת (ברוטו)
- משקל הפסולת (נטו) = הפחתת הטרה מהברוטו

- שקילת המשאית הריקה בכניסה - נתוני השקילה נקלטים באופן ממוחשב במערכת הממוחשבת.
- שקילת המשאית עם הפסולת ביציאה - עובד המפעיל מזין במערכת הממוחשבת את סוג הפסולת היוצאת, רושם ביומן עבודה את נתוני המשאית היוצאת, כולל סוג הפסולת (אשפה, קרטון) ומוסר לנהג תעודת משלוח המופקת מהמערכת הממוחשבת, לצורך מסירתה באס"פ.

נוסף על כך, עובד המפעיל מנהל יומני עבודה ידניים, הכוללים את נתוני השינוע היומי של רכבי מפעיל התחנה מחוץ לתחנת המעבר: מספר רכב, שעת כניסה ויציאה, משקל בכניסה וביציאה, משקל נטו ומספר תעודה.

חישובי השקילה מבוססים על הנתונים הממוחשבים, למעט התבססות על רישומים ידניים במקרים של רכב חלופי או אי-תקינות המשקל.

4.2 אחריות על שקילת כמויות הפסולת

- ממצאים מדוח ביקורת 2012:
סעיף 10 להסכם 1 קובע: "המנהל יהיה אחראי על שקילת כמויות הפסולת בתחנת המעבר, כמפורט בנספח הטכני... המנהל רשאי להורות לקבלן שיבצע את השקילות בפועל בעצמו." הביקורת העלתה כי השקילות בוצעו בידי עובדים מטעם מפעיל התחנה, בפיקוח עובדי עירייה. עובד המפעיל, שלו עניין, לכאורה, להצגת כמות פסולת גבוהה בכניסה וביציאה, הוא שאחראי על שקילת הרכבים שנכנסים לתחנה ויוצאים ממנה, לרבות כלי רכב מטעם מפעיל התחנה אשר מפנים פסולת לאס"פ ולתחנות מחזור. זאת, כאשר עובד העירייה יושב לצדו ללא כל מעורבות בהליך השקילה ו/או בדיקת המשאיות, אלא כמשגיח בלבד.
- ההמלצה מדוח ביקורת 2012:
"הביקורת ממליצה להעביר את האחריות לשקילת הרכבים לעובד עירייה, כך שעובד המפעיל ישיגח על הזנת הנתונים, ולא להיפך."

■ ממצאי בדיקת מעקב:

סעיף 11.1 להסכם 2 קובע: "הקבלן [מפעיל התחנה] יהיה אחראי על שקילת כמויות הפסולת בתחנת המעבר... לפי שיקול דעתו הבלעדי, המנהל [של התחנה] רשאי להציב מפקח מטעם העירייה... נתוני השקילות יאוגדו על ידי הקבלן." המשמעות היא כי לא זו בלבד שההמלצה לא יושמה, אלא שלפי ההסכם החדש האחריות על שקילת כמויות הפסולת הועברה מהעירייה למפעיל התחנה, תוך שמירת האפשרות לעירייה להציב עובד מפקח.

תגובת ראש המינהל:

"סעיף 11.1 להסכם אינו שונה מההסכם הקודם שנבדק בביקורת הקודמת. בהסכם רשום שהקבלן אחראי על שקילת כמויות והמינהל מציב מפקח מטעמו המשגיח על השקילה... לא ניתן ליישם את המלצת המבקר עם כוח האדם הקיים בתחנה. הדבר נוסה ולא צלח. כדי שהדבר יתאפשר, יש לקלוט עובדים צעירים בעלי יכולת להפעיל את המערכת הממוחשבת בצורה שוטפת ורצופה. בכל מקרה האחריות על כל התחנה הנה של מנהל התחנה מטעם העירייה."

4.3 הזנת נתונים

■ ממצאים מדוח ביקורת 2012:

למערכת הממוחשבת לא הוזנו כנדרש פרטי הגורם שהוביל את הפסולת לתחנת המעבר (קבלן אשפה, טיאוט, גינון או עירייה). בנוגע לסוג הפסולת - קיימת הערה רק ביחס לרשומות של גזם ולא של סיווגים אחרים של פסולת.

■ תגובת ראש המינהל לממצאי דוח ביקורת 2012:

"בעקבות הביקורת, הוחלט לקבל את הערת הביקורת וליישם פירוט הפסולת ושם הקבלן בכניסה לתחנת המעבר."

■ ממצאי בדיקת מעקב:

נמצא כי קובץ הכניסות כולל את סוג הרכב שהוביל את הפסולת לתחנת המעבר: משאית טיאוט/קבלן גינון/וטרינריה/דחס, כולל שם הקבלן לו שייך הרכב. בנוגע לסוג פסולת - קיימת הערה רק ביחס לרשומות של גזם ולא של סיווגים אחרים של פסולת. עם זאת, נוספה הערה על אודות מקור הפסולת. כלומר, הממצא תוקן באופן חלקי בלבד.

תגובת ראש המינהל:

"לגבי סוג פסולת, לא ניתן לדעת את סוג האשפה בכניסה, למעט: גזם, רכבי טיאוט ודחסנים (פסולת מעורבת ותעשייתית) אשר מצוינים בדוחות. ראש המינהל הנחה להוסיף לדוחות שני פרמטרים נוספים: פסולת מעורבת ופסולת תעשייתית.

תגובת סגן ראש המינהל:

"בעקבות הביקורת יתווספו לדוחות 2 סעיפים של 'פסולת מעורבת' ו-'פסולת תעשייתית', וזאת לאחר אישור הגזברות להזמנת עבודה לעדכון התוכנה."

4.4 הקלדות ידניות

■ ממצאים מדוח ביקורת 2012 :

למערכת הממוחשבת מוקלדות שקילות באופן ידני כשמדובר ברכבים חלופיים (עקב תקלה באחד מכלי הרכב הקבועים) שאינם מזוהים בכניסתם לתחנה על ידי המערכת הממוחשבת ובעת בעיה במערכת הממוחשבת או משקל תקול. במקרים אלו מסמן עובד המפעיל כוכבית לצד מספר הרכב ביומן העבודה הידני, והנתון נמסר למנהל פרויקטים להזנה ידנית במערכת הממוחשבת. מנהל פרויקטים מזין את הנתונים בדיעבד ולא בזמן אמת.

נמצא כי הקלדות שהסתמכו רק על נתונים ידניים של עובד המפעיל לא סומנו בקובצי הנתונים בכוכבית. חשיבות הסימון המיוחד הוא לשם יצירת נתיב לאיתור הזנות ידניות ובקרה עליהן.

■ תגובת ראש המינהל לממצאי דוח ביקורת 2012 :

"הוחלט ליישם את הערת הביקורת, מעתה נתונים שהוקלדו ידנית יסומנו בשורת הערות תחת השם: 'ידני' וכמו כן יצוין שם הקבלן המפעיל את הרכב."

■ ממצאי בדיקת מעקב :

נמצא כי בקובץ כניסות קיימות הערות של "רישום ידני", לרבות סיבה להקלדה הידנית (גזם חילופי, דחס חילופי, תקלת חשמל ועוד).³

4.5 שמירת יומני עבודה

■ ממצאים מדוח ביקורת 2012 :

יומני העבודה מועברים לעיונו של מנהל התחנה ולאחר מכן למנהל פרויקטים לצורך עדכון נתונים ובקרה. נמצא כי רוב היומנים הוחזרו למפעיל התחנה, ולא נשמר במינהל העתק, לרבות במקרים בהם בוצעו הקלדות ידניות למערכת הממוחשבת.

■ תגובת ראש המינהל לממצאי דוח ביקורת 2012 :

"הערת הביקורת אומצה ויושמה, במינהל נשמר עותק מהיומנים הנשלחים בפקס ע"י מנהל התחנה למנהל הפרויקטים אשר יושב בפועל במינהל, מנהל התחנה שומר גם הוא את העותקים המקוריים במשרדו בתחנת מעבר."

■ ממצאי בדיקת מעקב :

נשמרו העתקי יומני העבודה הן אצל מנהל התחנה והן אצל מנהל הפרויקטים.

4.6 מדגם יומני עבודה

■ ממצאים מדוח ביקורת 2012 :

בבדיקה מדגמית של 18 יומני עבודה יומיים אותרו מקרים של הזנה ידנית ברצף או הזנה ידנית ללא הסבר של כניסות רכבים לתחנת המעבר. כמו כן, לא נרשם ביומני העבודה סוג הפסולת שהוכנסה לאתר.

³ מתוך 20,338 כניסות במהלך התקופה שנבדקה, דווחו 221 כניסות ידניות, במשקל כולל של 784.2 טון.

■ **ההמלצה מדוח ביקורת 2012:**

"יש לרשום ביומני העבודה, מלבד מספר כלי הרכב החלופי, אף את הסיבה לכניסת רכב חלופי. נוסף על כך, בקבלת יומני עבודה הכוללים רישומים ידניים רבים, ברצף ואו בשעות שאינן שעות הכניסה המקובלות, יש לדרוש הסבר ממפעיל התחנה."

■ **ממצאי בדיקת מעקב:**

בבדיקת שישה יומני עבודה שנמסרו לביקורת נמצא כי כל דוח שקילה יומי כולל לגבי כל הרכבים שנכנסו באותו יום את שעת הכניסה, מספר הרכב, משקל בכניסה, משקל ביציאה, משקל נטו והערות (ללא רישום סוג הפסולת, למעט גזם ולעתים שיוך מקור האשפה כגון מנוף מוטמנים). כמו כן, קיים שדה "כניסות חריגות" הכולל מקרא של ארבעה סימונים: 1 - רכב שאינו רשום במערכת, 2 - טעות בביצוע השקילה, 3 - תקלת תקשורת/מחשב, 4 - אחר. בהשוואה בין היומנים לקובץ כניסות אותרו אי-התאמות ברישומים, כפי שעולה מהדוגמאות הבאות:

■ **כניסות ב-8.2.13**

מספר רכב ושעת כניסה	סימון ביומן עבודה	הוזן לקובץ כניסות	הערה
76-852-29 שעה 7: 41	טעות בביצוע השקילה	"ידני תקלת רשת"	
76-852-29 שעה 9: 19	טעות בביצוע השקילה		
76-536-32 שעה 12: 12	טעות בביצוע השקילה	"טיאוט חלופי"	
855-55 [כך במקור] שעה 12: 24	טעות בביצוע השקילה	"ידני תקלת רשת"	
68-514-53 שעה 14: 25	טעות בביצוע השקילה + הערה שמדובר בגזם	"לא הוזנו למחשב" + הערה שמדובר במנוף חלופי	*
68-942-45 שעה 16: 23	טעות בביצוע השקילה + הערה שמדובר בגזם	"לא הוזנו - גזם"	*

* ביומן העבודה מצוין כי יש טעות בביצוע השקילה, בעוד שלפי הסבר ראש המינהל, הכוונה בבעיה במאזני הגשר. בקובץ כניסות - ההערה מתייחסת לאי-הזנה.

■ **כניסות ב-27.2.13**

מספר רכב ושעת כניסה	סימון ביומן עבודה	הוזן לקובץ כניסות	הערה
76-366-29 שעה 6: 26	טעות בביצוע השקילה + הערה שמדובר במנוף של קבלן	"ידני - תקלת רשת"	
57-994-54 שעה 9: 42	רכב שאינו רשום + הערה שמדובר במנוף של קבלן		
57-994-54 שעה 12: 23	רכב שאינו רשום + הערה שמדובר במנוף של קבלן		
76-853-29 שעה 12: 47	תקלת תקשורת/מחשב + הערה "תותחנים 7"		
57-994-54 שעה 14: 05	רכב שאינו רשום + הערה שמדובר במנוף של קבלן		
70-395-61 שעה 15: 08	רכב שאינו רשום + הערה שמדובר בגזם	"חלופי-מנוף"	*

* התאמה חלקית - נמצאה התאמה בנוגע לכך שמדובר ברכב חלופי, אך אין ציון בקובץ כניסות כי מדובר ברישום ידני. זאת, בעוד שביומן עבודה מצוין כי מדובר בכניסה חריגה של רכב שאינו רשום, משמע רישום ידני.

ההמלצה מדוח ביקורת 2012 אמנם יושמה, אך יש לוודא שקיימת התאמה בין ההערות ביומני העבודה להערות בקובץ הכניסות, כמו גם להתאים את ניסוח ההערות בשני המקורות.

5. זיהוי כלי רכב, איתור כלי רכב לא מורשים וכלי רכב חלופיים

5.1 רקע

כאמור, במידה שקיימת תקלה בכלי רכב מורשה/קבוע של קבלן, עליו לספק כלי רכב חלופי.

כלי הרכב הקבועים המכניסים פסולת לתחנת המעבר בתקופה הנבדקת הם:

מספר רכבים	בעלות	סוג רכב
24	עירייה	משאיות
37	קבלנים שונים	שינוע דחסנים
9	קבלני טיאוט	משאיות טיאוט
41	קבלני פינוי אשפה	רכבים אחרים
8	קבלן גינון	טנדר
2	לא משויכים	משאית טיאוט ורכב שינוע דחסנים
121		סה"כ

5.2 רשימת רכבים קבועים מורשים

■ מצאים מדוח ביקורת 2012:

העירייה משלמת למפעיל התחנה עבור הפסולת שמכניס כל כלי רכב הנכנס לתחנה, ומכאן החשיבות בבקרה על הרכבים הנכנסים ואיתור כאלו שאינם מורשים להיכנס לתחנה זו. נמצא כי לא נערכה רשימה מסודרת של כלי רכב מורשים.

■ ההמלצה מדוח ביקורת 2012:

"על מנהל תחנת המעבר ומנהל פרויקטים לקבל רשימת רכבים מורשים לצורך ביצוע בקרה חודשית אחר כניסת רכבים מורשים בלבד לתחנת המעבר."

■ מצאי בדיקת מעקב:

מנהל פרויקטים העביר לביקורת רשימה הכוללת 165 רכבים. בדיקת הביקורת העלתה כי רשימה זו כוללת רכבים חלופיים. לאחר גריעת מספרי הרכבים החלופיים מהרשימה, בהתאם למנהל תחנת המעבר, נותרו 121 רכבים (כפי שפורט בלוח דלעיל).

תגובת ראש המינהל:

הרשימה תיבדק שוב בידי מנהל אגף תברואה ויובהר אילו רכבים הם קבועים ואלו חלופיים.

תגובת סגן ראש המינהל:

"רשימת הרכבים הקבועים והחלופיים עודכנה כפי שנקבע בישיבה עם [יועץ הביקורת] מה-1.12.13."

לביקורת הוצג מכתב מ-2.1.14 שכתב מנהל פרויקטים, לפיו תשע משאיות שהוגדרו במערכת כ"משאיות מתחלפות" וביצעו מספר כניסות לתחנת המעבר, יוגדרו כ"קבועות" "על מנת להקל ולמנוע יצירת טופסי משאיות מחליפות".

5.3 איתור רכבים לא מורשים

■ ממצאים מדוח ביקורת 2012:

בהשוואה שערכה הביקורת בין רשימת כלי הרכב המורשים שערך מנהל פרויקטים לבקשת הביקורת ואישורים זמניים שהופקו לרכבים חלופיים לבין קובץ כניסות נמצאו 99 מספרי רישוי שלא היו מורשים, לכאורה, להיכנס לתחנת המעבר. בחודשים יוני-דצמבר 2011 ביצעו רכבים אלו 1,347 כניסות לתחנת המעבר והכניסו פסולת במשקל כולל של 5,665 טון.

■ ההמלצה מדוח ביקורת 2012:

"יש לוודא שלכל רכב חילופי שנכנס לתחנת המעבר ניתן אישור בכתב. כמו כן, יש לתייק את האישורים לכניסת כלי הרכב."

■ תגובת ראש המינהל לממצאי דוח ביקורת 2012:

מדובר בכניסות של רכבים חלופיים או רכבים שנכנסו לפי אישור. בעקבות הביקורת, נוסף לקובצי הנתונים במערכת הממוחשבת שדה להערות לגבי כניסות כלי רכב שאינם ברשימת הרכבים המורשים.

■ בדיקת ממצאי מעקב:

הוסף שדה להערות בו מוזנת התייחסות, בין היתר, לכניסת רכבים חלופיים. בהשוואה בין קובץ כניסות לבין רשימת כלי הרכב המורשים (121 רכבים) ורשימת הרכבים שקיבלו אישורי כניסה זמניים (רכבים חלופיים) אותרו 15 רכבים שלא היו לכאורה מורשי כניסה. רכבים אלה ביצעו 1,510 כניסות לתחנת המעבר והכניסו פסולת במשקל כולל של 6,929 טון. ביחס לרכבים אלו נרשמו הערות בקובץ כניסות, מהן עולה כי הם הוגדרו כחלופיים (למעט רכב אחד שהוגדר כ"כניסה חד פעמית - ביעור חמץ"). עם זאת, הביקורת לא איתרה עבור רכבים אלו אישורי כניסה חד-פעמיים.

מנהל פרויקטים מסר לביקורת: "ההערות ניתנו ע"י שוקל בתחנת המעבר באישור מנהל תחנת המעבר. אישורים ואסמכתאות נשמרים בתחנה." להלן הסברי מנהל תחנת המעבר בנוגע למדגם של עשרה מהרכבים הלא מורשים לכאורה שנכנסו לתחנת המעבר:

מספר רישוי	מספר כניסות	סוג רכב	כמות אשפה בטון	הסבר מנהל תחנת המעבר
32-536-76	173	טיאורט חלופי	284.220	(1)
33-813-72	2	חלופי - טנדר גינן	0.640	(2)
50-893-51	1	חלופי - טנדר גינן	0.240	(2)
53-514-68	276	מנוף חלופי גזם	1218.200	(1)
53-954-68	264	מנוף חלופי גזם	764.780	(1)
71-581-69	2	חלופי - טנדר גינן	0.200	(2)
77-151-13	289	דחס חלופי	2267.100	(1)

מספר רישוי	מספר כניסות	סוג רכב	כמות אשפה בטון	הסבר מנהל תחנת המעבר
77-239-13	215	דחס חלופי	1637.830	(1)
83-118-59	1	חלופי טיאוט	1.160	(1)
95-031-67	241	חלופי מנוף גזם	737.430	(1)

הערות ללוח:

- (1) יש להגדיר רכבים אלו כקבועים.
- (2) לא מופק אישור חד-פעמי ל"טנדר-גינן חילופי". מכיוון שרכבים אלו לא אותרו ברשימת הרכבים הקבועים, הביקורת סבורה כי יש להוסיף לרשימת הרכבים הקבועים או להפיק אישורים חד-פעמיים לפי כניסות זמניות.

תגובת ראש המינהל:

תיערך בדיקה נוספת ביחס לרכבים שנכנסים באופן קבוע, שיוגדרו בהתאם.

תגובת סגן ראש המינהל:

"בגלל תחלופה גבוהה של רכבים אצל קבלני הגינן, לא ניתן להכניס את רכבי הגינן למאגר הרכבים הקבועים. לכל רכבי הגינן יינתן אישור לרכב חלופי. "לכל כלי הרכב החלופיים שנכנסו לתחנה היה אישור, למעט מספר מצומצם של כניסות רכבים של קבלני הגינן כשמשקל הפסולת שהיה עליהם מינורי. בכל מקרה, יועץ המבקרת עודכן שניתנה הנחיה ממנהל אגף התברואה למנהל התחנה שגם רכבי גינן יצטרכו אישורים במידה ומדובר ברכב חלופי."

5.4 כלי רכב חלופיים

■ ממצאים מדוח ביקורת 2012:

רכב חלופי אמור להיכנס לתחנה רק לאחר שמנהל התחנה מקבל אישור בכתב ממנהל המרחב, מנהל האגף והמפקח האזורי. האישורים נשמרים אצל מנהל התחנה.

נמצא שהאישורים הוקלדו למערכת הממוחשבת בידי מנהל פרויקטים, בדיעבד. זאת, במקום שהרכב החלופי ייכנס לתחנה רק לאחר שנתוניו הוקלדו למערכת בידי מנהל פרויקטים.

זאת ועוד, כשמנהל פרויקטים הקליד מספר רישוי של רכב חלופי למערכת הממוחשבת, הוא לא הגביל את הרשאת השימוש ברכב זה לשעות מסוימות ואף לא ביטל את הרכב הקבוע שהוחלף במערכת. הרשאה יומית, וחמור מכך - למספר ימים ברצף, עלולה להוביל לכניסות נוספות של אותו רכב לתחנת המעבר, ללא הרשאה, תוך נשיאת פסולת שמקורה אינו בתחומי העיר.

נוסף על כך, רכבים קבועים שהוחלפו לא בוטלו במערכת הממוחשבת בעת הקלדת רכב חלופי. המשמעות היא שבאותו מועד עשויים להיכנס בו-זמנית הרכב המורשה והרכב החלופי שלו.

■ ההמלצה מדוח ביקורת 2012:

"יש להקפיד על מתן אישור לרכב חלופי לפני כניסתו לתחנת המעבר ולא במועד מאוחר יותר."

■ **בדיקת ממצאי מעקב:**

הליך כניסת רכב חלופי לא השתנה - מנהל התחנה ומנהל פרויקטים מקבלים הודעה (באמצעות מכשיר הפקסימיליה/דואר אלקטרוני) ממנהל המרחב לגבי הרכב החלופי, נהג הרכב החלופי מציג את הטופס החתום בתחנת המעבר ונתוני השקילה נרשמים ביומן העבודה ומוקלדים ידנית למערכת הממוחשבת. כלומר, מנהל פרויקטים מקליד את נתוני הרכב בדיעבד. כמו כן, אישור הכניסה הזמני נותר יומי ולעתים שבועי ואף חודשי, כלומר, אינו תחום לשעות.

תגובת ראש המינהל:

ההמלצה מתקבלת, תוך ציון כי יישומה לא תמיד אפשרי בשטח.

תגובת סגן ראש המינהל:

ההמלצה כי הרכב החלופי ייכנס רק לאחר שנתונו הוקלדו למערכת בידי מנהל פרויקטים אינה ניתנת לביצוע. "כדי שדבר זה יקרה, יש צורך שהקבלן יעביר למנהל פרויקטים את האישור בשעות לא שגרתיות, דבר שאינו אפשרי. מנהל פרויקטים מגיע לעבודה לאחר השעה 30: 7, כלומר לאחר תחילת העבודה בתחנת המעבר [30: 5]... בנוסף, אין מענה לימים שמנהל פרויקטים לא נמצא: ימי שישי, ערבי חג, ימי חג, חופשה ומחלה. מאחר שאלו הם פני הדברים, צורת העבודה הנוכחית היא הנכונה ובת הביצוע - מנהל התחנה מקבל את האישור ממנהלי המרחבים. מנהל התחנה מעביר בו ברגע את האישור למנהל פרויקטים במייל או בפקס. ברגע שמנהל פרויקטים מקבל את הנתונים, הוא מקליד אותם (בשל הסיבות שהוסברו ישנן פעמים שמדובר בהקלדה שבדיעבד)... יש להדגיש שרישום הנתונים בדיעבד על ידי מנהל פרויקטים מתבצע אך ורק כאשר הקבלן שולח משאית חלופית שמעולם לא נכנסה לתחנת המעבר, כך שמדובר במקרים נדירים. "...אישורי הרישום בתוכנת המחשוב אינם נמחקים מהמערכת. פרטיהן של המשאיות המחליפות המגיעות לתחנה נשמרים." [ההדגשה אינה במקור]

מהתגובה של סגן ראש המינהל עולה אפוא כי נתוני הרכבים החלופיים המוזנים למערכת אינם נמחקים לאחר חזרת הרכב הקבוע (המוחלף) לעבודה. הביקורת מעירה כי גם לרכבים חלופיים שפרטיהם כבר הוזנו בעבר למערכת יש להפיק אישור כניסה זמני, ולוודא כי המערכת אינה מזהה אותם בכניסה/יציאה (באמצעות העינית המותקנת בכניסה לתחנת המעבר) כרכב קבוע הרשאי להיכנס ללא אישור (ראו סעיפים 5.2 ו-5.3).

5.5 **בדיקת שלמות טופסי אישורים לרכב חלופי**

■ **ממצאים מדוח ביקורת 2012:**

מבדיקת 110 טופסי אישורים לרכבים חלופיים עולה כי בחלק מהטפסים לא מולאו כלל הפרטים הנדרשים: לא נרשם מספר הרכב המוחלף או הסבר כי מדובר ברכב תגבור או ברכב קבוע, טפסים לא נחתמו בידי המפקח, תאריך חתימת מנהל אגף תברואה קדם במספר חודשים לתאריך אישור הכניסה של הרכב החלופי ולנהגי רכבים חלופיים נמסר מכתב במקום טופס האישור הרשמי.

- ההמלצה מדוח ביקורת 2012:
"יש למלא את כל הפרטים הנדרשים בטופס אישור רכב חלופי, תוך שימת דגש למספר רישוי הרכב החלופי, מספר רישוי הרכב הקבוע (המוחלף) ותאריך ההחלפה. כמו כן, יש לחתום על הטופס לאחר מילוי הפרטים ולא מראש (חתימה על טופס ריק)".
- תגובת ראש המינהל לממצאי דוח ביקורת 2012:
"ראש המינהל ירענן למנהלי המרחבים את האחריות לגבי עדכון אישור לרכב חלופי באותו היום ולא מאוחר יותר".
- ממצאי בדיקת מעקב:
נבחנו הנתונים של 184 אישורים חד-פעמיים שהונפקו בתקופה שנבדקה. נמצא כי בחלק מהטפסים לא מולאו כלל הפרטים הנדרשים: לא נרשם מספר הרכב המוחלף או הסבר לצורך באישור, נעדר תאריך חתימת מנהל אגף תברואה, תאריך חתימת מנהל אגף תברואה קדם במספר חודשים לתאריך אישור הכניסה של הרכב החלופי ובמקרה אחד נמסר מכתב לנהג רכב חלופי במקום טופס האישור הרשמי. כמו כן, אותרו אישורים בהם תאריך החתימה של המפקח היה מאוחר לתאריך החילוף.
- תגובת ראש המינהל:
"תאריכי האישור ייבדקו ויבוקרו באופן קפדני על ידי מנהל אגף התברואה ומנהל תחנת המעבר. מנהל התחנה ננזף באשר למספר טפסים בהם החתימה הייתה מאוחרת".

6. משקל הפסולת בתחנת המעבר

- 6.1 רקע
העירייה משלמת למפעיל התחנה בגין משקל הפסולת נטו, הנקבע כהפרש שבין משקל רכב כולל פסולת בעת הכניסה לתחנת המעבר לבין משקל הרכב הריק בעת יציאתו מהתחנה. בתחנת המעבר מותקן זוג מאזני גשר, בכניסה וביציאה. בעת תקלה באחד המאזניים נערכת השקילה במכשיר השקילה הנוסף. כתוצאה מכך, המפעיל רושם את נתוני השקילה הנוספת באופן ידני ומעבירם למנהל פרויקטים להזנה במערכת הממוחשבת.
- 6.2 הזנת משקל ידנית
 - ממצאים מדוח ביקורת 2012:
הביקורת ביקשה לבדוק את מספר הפעמים שניתנו למנהל פרויקטים נתוני שקילה ידנית בשל אי-תקינות המאזניים, אך בקבצים וביומנים שנמסרו לביקורת לא צוינה הסיבה לרישום ידני של נתוני השקילה - האם בשל רכב חלופי, מאזניים תקולים או תקלה במערכת הממוחשבת.

■ תגובת ראש המינהל לממצאי דוח ביקורת 2012:
 "כיום כל תקלה בשקילה הממוחשבת כשהרישום ידני, נרשמת הסיבה לכך: הפסקת חשמל, תקלת רשת וכו'. מקרה של תקלה במשקל ושימוש במשקל אחד הוא נדיר."

■ ממצאי בדיקת מעקב:
 בקובץ כניסות הוזנו בעמודת הערות הסיבות לרישום הידני. ביומנים שנדגמו נמצא סימון בנוגע לרישום ידני (ראו סעיף 4.6), אך לא תמיד נמצאה התאמה למידע שהוזן לקובץ כניסות. כלומר, הממצאים תוקנו באופן חלקי.

תגובת סגן ראש המינהל:
 "לדעת המינהל הממצא תוקן באופן מלא, וקיימת תמיד התאמה בין הרישום הידני לבין המידע שמוזן לקובץ כניסות." [ההדגשה במקור]
 בהתייחס לתגובת סגן ראש המינהל הביקורת מפנה שוב לממצאים המוצגים בלוח בסעיף 4.6.

תגובת סגן ראש המינהל:
 "נוהל 'חריגי' הוטמע מאמצע חודש ינואר 2013 עם תחילת עבודתה של חברת ק' [מפעיל התחנה]. הנתונים המצויינים בדוח המבקר הם מחודש פברואר 2013, נדרש קצת זמן על מנת שעובדי התחנה ילמדו את מערכת המחשוב את סעיפי נוהל 'חריגי'. כיום קיימת התאמה בין הרישום הידני לבין המידע שמוזן לקובץ הכניסות."

6.3 כיול מאזניים

■ ממצאים מדוח ביקורת 2012:
 בהתאם לסעיף 11.10 להסכם 1, מפעיל התחנה יבצע בנוכחות מנהל התחנה - כיול של מאזני הגשר על ידי גורם מוסמך שיאשר המנהל, אחת לשלושה חודשים, וימסור למנהל אישור בכתב מאת הגורם המוסמך שביצע את הכיול.
 מנהל פרויקטים מסר לביקורת כי מדובר בטעות בהסכם, ולפי הוראות יצרן מאזני הגשר, יש לבצע כיול אחת לשישה חודשים.

כשנתבקשו תעודות כיול למספר שנים נענתה הביקורת בקבלת תעודת כיול מ-2.11.11 ומכתב מ-10.2.13 מהחברה הנותנת שירותי תחזוקה למאזניים, ממנו עולה כי המאזניים כוילו ב-28.7.11, ב-2.11.11 וב-26.11.12.

■ תגובת ראש המינהל לממצאי דוח ביקורת 2012:
 "מבוצע כיול אחת לשישה חודשים."

■ ממצאי בדיקת מעקב:
 סעיף 12.8 להסכם 2 קובע: "אחת ל-6 חודשים, יבצע הקבלן כיול של מאזני הגשר ע"י גורם מוסמך כדון, בנוכחות המנהל ובאישורו. לאחר ביצוע הכיול ימסור הקבלן למנהל אישור בכתב מאת הגורם המוסמך שביצע את הכיול."
 מנהל התחנה מסר לביקורת תעודת אימות מ-4.8.13 למאזני הגשר ודוח בדיקה מ-26.1.13.

תגובת ראש המינהל:

"הכיולים מבוצעים פעמיים בשנה: בתאריכים ה-1/1/2013 וה-1/8/2013 בוצעו כיולים על ידי טכנאי מטעם החברה. בידי המינהל קיימים אישורי הכיול."

6.4 הפרשי משקל קובץ כניסות - קובץ 0

- ממצאים מדוח ביקורת 2012:
בהשוואה בין משקל רכבים בכניסה לתחנה לפי קובץ כניסות, לבין משקלם ביציאה מהתחנה לפי קובץ 0, נמצאו הפרשים של כ-200 ק"ג בין השקילות אף על פי שבשני המקרים המשקל אמור להיות זהה.
- תגובת ראש המינהל לממצאי דוח ביקורת 2012:
"ההפרש במשקל 200 ק"ג הוא זניח, אין הסבר להפרש - הנושא ייבדק לעומק."
- ממצאי בדיקת מעקב:
הביקורת איתרה הפרשים גבוהים בין משקל רכבים בכניסה לתחנה לפי קובץ כניסות, לבין משקלם ביציאה מהתחנה, לפי קובץ 0. להלן המקרים בהם נמצאו ההפרשים הגבוהים ביותר:

טון			מס' רישוי	תאריך
הפרש	ביציאה לפי קובץ 0	בכניסה לפי קובץ כניסות		
13.410	12.230	25.640	40-200-64	13.05.13
12.300	12.810	25.110	19-481-13	27.03.13
1.750	11.940	13.690	95-032-67	25.02.13
1.260	12.090	13.530	18-705-65	04.06.13
1.050	12.280	13.330	40-199-64	24.03.13
1.030	18.370	19.400	63-661-68	08.01.13

תגובת ראש המינהל:

"לגבי 2 המשאיות הראשונות - אלו משאיות אשר הגיעו לתחנה על גרר כדי לפרוק את האשפה בתחנה, ההפרש הוא של משקל הגרר. מדובר באלפי כניסות, כך שאם קיימת בעיית משקל במספר כניסות בודדות, המצב הוא טוב. לגבי 4 המשאיות - ההפרש הנ"ל יכול להיגרם ממספר גורמים: מזבל שנשאר על המשאיות, הפרש בין מיכל דלק מלא לריק ונוכחות של מספר עובדים על המשאית."

6.5 פער בין משקלי רכבים ביציאה

- ממצאים מדוח ביקורת 2012:
נמצאו מקרים בהם משקלי היציאה (טרה) של רכבים בשקילות שונות (פינוי פסולת מהעיר לתחנת המעבר) היו שונים אף על פי שהרכבים היו ריקים. הביקורת מדגישה כי המשמעות של משקל נמוך בעת יציאת משאית מהתחנה היא עלייה במשקל הפסולת נטו, כך שהחיוב של העירייה גדל בהתאמה. בדוח הוצגו דוגמאות למקרים בהם ההפרשים היו מעל 3,000 ק"ג. מנהל פרויקטים ציין כי בחלק מן המקרים מדובר בטעות בהקלדה.
המשמעות היא שלא נערכה בקרה על נתוני משקל הרכבים ביציאה מתחנת

המעבר, כפי שראוי שייעשה, ואף לא נשמר תיעוד של ההסברים לגבי ההקלדות הידניות.

■ **ממצאי בדיקת מעקב:**

בבדיקת נתוני התקופה שנבדקה אותרו בקובץ כניסות מקרים בהם ההפרשים היו גבוהים, כפי שעולה משלוש הדוגמאות שלהלן:

מס' רישוי	בעלים	סוג רכב	הפרש במשקל (טון) *	תאריך משקל היציאה הגבוה	משקל היציאה הגבוה (טון)	תאריך משקל היציאה הנמוך	משקל היציאה הנמוך (טון)	מס' רישוי
40-200-64	קבלן אשפה	היפוך לדחס	13.370	13.05.13	25.640	29.04.13	12.270	40-200-64
19-481-13	קבלן אשפה	היפוך לדחס	12.790	27.03.13	25.110	15.04.13	12.320	19-481-13
40-417-64	רכב עירייה	היפוך לדחס	12.510	14.06.13	23.770	03.02.13	11.260	40-417-64

* הפרש בין משקל היציאה הנמוך ביותר של המשאית לבין משקל היציאה הגבוה ביותר של משאית.

לפי ההערות שהוזנו לקובץ כניסות, שלושת הרכבים המוצגים בלוח "הגיעו על גרר" ולכן הממצא תקין.

6.6 **שקילת 0**

■ **ממצאים מדוח ביקורת 2012:**

קובץ שקילת 0 מכיל נתונים על שקילה יומית ראשונה של רכבי קבלנים (ריקים) המניעים פסולת לתחנת המעבר. הביקורת איתרה כניסות של כלי רכב שלא נשקלו שקילת 0.

■ **תגובת ראש המינהל לממצאי דוח ביקורת 2012:**

"חלק מהמשאיות היו ללא תגים אלקטרוניים ונאלצו להקליד את נתוני שקילת האפס בצורה ידנית, היו מקרים שבהם הייתה טעות אנוש בהקלדה. בכל סוף חודש, בבקרה של מנהל הפרויקטים טעויות אלו התגלו ותוקנו."
הביקורת העירה כי תגובתו של ראש המינהל מחזקת את טענת הביקורת כי יש לעגן את ההנחיות בנוהל עירוני בכל הנוגע לכניסת רכבים חלופיים. זאת, כיוון שהסברו שמדובר ברכבים חלופיים אינו מגובה באישורים בכתב.
נוסף על כך, הסבריו של מנהל פרויקטים לגבי "טעות בהקלדה" מעידים על כך שלא כל הטעויות התגלו ותוקנו בבקרה שערך לכאורה. גם הסברו כי בוצעה שקילה שלא נכללה בקובץ מחזקת סברה זו.

■ **ממצאי בדיקת מעקב:**

לא נכתב נוהל המתייחס לרכבים חלופיים.
לדברי מנהל תחנת המעבר, הרכבים שנשקלים שקילת 0 הם: רכבי קבלני אשפה, מנופים ומנופי מוטמנים. לדבריו, רכבים חלופיים נשקלים אף הם שקילת 0.
הביקורת לא איתרה בתקופה שנבדקה כניסות של רכבים ללא שקילת אפס, למעט 44 רכבים אשר אותרו בקובץ כניסות בשעות הלילה, ללא שקילת אפס באותו היום, אלא מיום קודם. כלומר, הממצא תוקן.

תגובת ראש המינהל:

יכתב נוהל אף בנושא זה עד סוף דצמבר 2013.

תגובת סגן ראש המינהל מ-5.1.14:

"נכתבו הנחיות עדכניות לרכבים חלופיים..."

7. מועדי כניסות לתחנת המעבר

■ ממצאים מדוח ביקורת 2012:

בהתאם לתקנה 6 לתקנות למניעת מפגעים (מניעת רעש) התשנ"ג-1992 ובהתאם לסעיף 10 לחוק עזר לראשון לציון (מניעת רעש), התשנ"ט-1999, אין לבצע טלטול מכלים בין השעות 22:00 ל-06:00. כמו כן, לפי ההסכם, שעות פעילות תחנת המעבר הן 05:00-19:00 ואין לבצע שקילה ללא נוכחות עובד עירייה.

בדיקת נוכחות המפקחים עובדי עירייה בתחנת המעבר ב-12 מועדים בהם נכנסו כלי רכב לאחר חצות העליתה שמונה מקרים שבהם לא דווח בכרטיסי הנוכחות של עובדי העירייה כי היו בעבודה (בתחנת המעבר). המשמעות היא, לכאורה, הכנסת פסולת ללא בקרה של עובדי עירייה.

■ ההמלצה מדוח ביקורת 2012:

"יש לוודא כי בכל כניסה לתחנת המעבר יימצא עובד עירייה שיוודא כי מדובר ברכבים מורשים לכניסה ויפקח על ביצוע השקילות. כמו כן, מומלץ לדרוש הסברים בנוגע לכניסות שלא בשעות פעילות תחנת המעבר."

■ ממצאי בדיקת מעקב:

נמצא כי ב-3.5.13 בשעה 04:32 הכניס רכב של קבלן אשפה [...] מסוג רמסע שמספרו 29-76-853 לתחנת המעבר 0.25 טון אשפה, אף על פי שלפי דוחות נוכחות של עובדי התחנה, איש מהם לא נכח במקום בשעה זו.

מנהל התחנה מסר לביקורת כי באותו מועד שהה בתחנה מנהל אגף תברואה, במקום העובדים הקבועים. מבדיקת דוח הנוכחות של הנ"ל עולה כי לא דיווח על שעות עבודה ביום זה, ובהערות נרשם: "יום אופציונלי" ו"כוננות חוקה".

תגובת ראש המינהל:

"מנהל אגף התברואה מגיע לתחנת המעבר גם בשעות שאינן שעות העבודה, כדי לבצע ביקורת על התחנה, כנ"ל בתאריך 3/5/2013 שהיה המרוץ הראשון בראשון לציון והיה חשש לסגירה מוקדמת של הכבישים. לכן הגיעה המשאית רמסע בשעה 04:32 ומנהל האגף היה נוכח ללא הדפסת כרטיס."

8. ליקויי בקרה נוספים

8.1 מערכת ניטור ובקרה על מסלולי הרכבים

■ ממצאים מדוח ביקורת 2012:

בהסכמים שנחתמו בין העירייה לבין הקבלנים נרשם כי כל קבלן יתקין על חשבונו מערכות איתור מסוג איתוראן.

נמצא כי לא הותקנה על כלי הרכב שנכנסו לתחנת המעבר מערכת ניטור המאפשרת

לבצע מעקב אחר מיקומם ולמנוע איסוף פסולת מרשות אחרת ופריקתה בתחנת המעבר של העיר.

- **תגובת ראש המינהל לממצאי דוח ביקורת 2012:**
"החל מחודש מאי 2012 התחלנו בהתקנת מערכות ניטור על משאיות הטיאוט ועל כלי הרכב של מנהלי העבודה. בהמשך יבוצעו התקנות על משאיות האשפה."
ההמלצה מדוח ביקורת 2012:
"יש להתקין לאתגר את מערכות הניטור על משאיות האשפה במטרה לבצע בקרה ופיקוח על מסלולי הנסיעה של כלי הרכב הנכנסים לתחנת המעבר."
- **ממצאי בדיקת מעקב:**
מחודש מאי 2012 הותקנו מערכות ניטור על משאיות קבלן האשפה וקבלן הטיאוט, ואף בוצעו התקנות על רכבים של מפקחי העבודה. לדברי מנהל פרויקטים, נכון למועד איסוף ממצאי הביקורת, מותקנת מערכת ניטור גם על משאיות של קבלן המכולות וכן מותקנות מערכות בלעדיות על גבי שלוש משאיות של קבלן פינוי האשפה. מערכות אלו יספקו מידע על אודות פינוגם בזמן אמת ברחבי העיר.

8.2 מצלמות

- **ממצאים מדוח ביקורת 2012:**
לא קיימות בתחנת המעבר מצלמות המהוות כלי בקרה משמעותי ומאפשרות צפייה, תיעוד ושחזור של ההתנהלות בתחנה, לרבות בעמדת השקילה.
- **תגובת ראש המינהל לממצאי דוח ביקורת 2012:**
"הותקנו מצלמות, הפעילות בתחנה נצפית ע"י מנהל התחנה ומוקלטת 24 שעות ביממה. השלמת העבודה בתחום הוספת נקודות צפייה מרוחקות יבוצעו עם השלמת הסיב האופטי."
ממצאי בדיקת מעקב:
לדברי למנהל התחנה, הותקנו תשע מצלמות. נכון למועד הפצת טיוטת הדוח הביקורת (אוקטובר 2013), חמש מהן אינן תקינות (במשך שלושה חודשים). המצלמות התקינות הן בשימוש של מנהל התחנה.

תגובת ראש המינהל:

"כרגע כל 9 המצלמות עובדות. הסיבה לעיכוב בתיקון המצלמות היא שלקח זמן לחברה שהתקינה את המצלמות לבדוק את מקור התקלות. הדבר הצריך בדיקות של מספר גורמים."

הביקורת מעירה כי בעת ביקור חוזר בתחנת המעבר ב-17.12.13 נמצא כי רק ארבע מצלמות מתוך תשע היו תקינות. לדברי מנהל התחנה, מדובר בתקלה שהחלה מספר ימים קודם לכן.

תגובת סגן ראש המינהל:

"ב-1.12.13 כל המצלמות עבדו - כפי שדווח ל[יועץ הביקורת]. הסיבה לקלקול החוזר של המצלמות, כפי שנמסר ל[יועץ הביקורת] ב-17.12.13, בזמן ביקורו בתחנה, טרם הובהרה.

עדכון בנושא קלקול המצלמות נשלח לגורמים המטפלים בדבר: החברה העירונית לביטחון וחברת... שהתקינה את המצלמות... בעקבות התקלה החוזרת, מינהל איכות הסביבה פנה לגורמים אלו בבקשה דחופה לטפל בבעיה באופן מקיף ומלא שימנע את הקלקולים התכופים במצלמות. ב-29.12.13 התקבלה תשובה מחברת... שהם ייכנסו תוך שבוע לעבודה מקיפה בתחנה לבדוק את הבעיה ולפתור אותה באופן קבוע. ב-31.12.13 נכנסה חברת... לתחנת המעבר עם צוות גדול לטיפול בבעיית קלקול המצלמות.

"ב-8.1.14 חברת... שלחה הודעה שכל המצלמות עובדות. אנשי מינהל איכות הסביבה מבצעים בקרה על תקינות המצלמות."

8.3 דוחות מעקב וחריגים

- ממצאים מדוח ביקורת 2012:
מהמערכת הממוחשבת הפועלת בתחנת המעבר ניתן להפיק באופן שוטף דוחות שונים, כגון "דוח שקילת 0" ו"דוח תגים חריגים" באשר לרכבים שלא בוצעה לגביהם סגירת נתונים תקינה.
נמצא כי לא נעשה שימוש בדוחות אלו ו/או בדוחות בקרה אחרים, בדומה לאלה שהפיקה הביקורת במהלך הבדיקה, כגון איתור שעות כניסה חריגות לפני השעה 5:00 ואיתור רכבים שאינם מורשים להיכנס, לצורך זיהוי חריגים ובקרה על העבודה השוטפת.
 - ההמלצה מדוח ביקורת 2012:
"הביקורת ממליצה לעשות שימוש בדוחות שונים הקיימים במערכת הממוחשבת כחלק מהבקרה והפיקוח על הכנסת אשפה לתחנת המעבר."
 - ממצאי בדיקת מעקב:
מנהל פרויקטים מסר לביקורת כי הוא בודק ברמה יומית האם ישנם רכבים שלא ביצעו שקילת אפס וכן האם ישנם רכבים שנכנסו ללא הרשאה.
- תגובת סגן ראש המינהל:
"מבוצעים דוחות ברמה יומית ממערכת המחשוב... תוכנת Access משמשת את מנהל הפרויקטים כאמצעי בקרה נוסף. מכיוון שהביקורת מבוצעת מדי יום... אותם דוחות קיימים ושמורים במערכת המחשוב שברשת העירייה." [ההדגשה במקור]

המלצות

1. יש לסיים את כתיבת נוהלי העבודה בנוגע לתפעול תחנת המעבר, לרבות הבקורות השונות הנדרשות בכל שלב.
2. אמנם, יושמה ההמלצה מדוח ביקורת 2012 לגבי רישום הסיבה לכניסת רכב חלופי ביומני העבודה ובקובץ כניסות, אך יש לוודא שקיימת התאמה בין ההערות ביומני העבודה להערות בקובץ כניסות.

3. על מנהל תחנת המעבר ומנהל פרויקטים לערוך רשימת רכבים מורשים קבועים לצורך ביצוע בקרה אחר כניסת רכבים בלתי מורשים לתחנת המעבר. כמו כן, יש לבצע בקרה חודשית על כניסת כלי רכב חלופיים שנתוניהם הוקלדו בדיעבד בשל שעות העבודה הקודמות לאלו של מנהל פרויקטים.
4. יש למלא את כל הפרטים הנדרשים בטופס האישור, תוך שימת דגש למספר רישוי הרכב החלופי, מספר רישוי הרכב הקבוע (המוחלף) ותאריך החלפה. כמו כן, יש לחתום על הטופס לאחר מילוי הפרטים, ולא מראש (חתימה על טופס ריק).
- ✓ בישיבת הצוות לתיקון ליקויים מסר ראש מינהל איכות הסביבה כי כל ההמלצות מבוצעות.

